

anbragte hos Folk, som have vanskeligt ved at skaffe sig Piger, Karle og Dreng. Jeg har i Vestjylland, navnlig i Holstebro og Struerregnen, truffet Gaarde, hvor man ikke har andet Folkehold end Dreng fra Godhavn og Piger fra Hebron, hvor man udnytter disse Børn ganske over deres Evne, og disse Børn staa fuldstændig værgeløse og hjælpeløse. Jeg har ogsaa derovre ligesom andre Steder truffet Børn, som af Kristelig Forening, af Optagelseshjem og af andre Børnehjem i Landet ere anbragte i Pladser, hvor Folk i den paagældende Egn ikke vilde anbringe deres egne Børn. Det er nemlig i Regelen Tilfældet med disse Pladser, at det er umuligt for vedkommende, der ejer Gaarden, at faa Børn fra Husmandshjemmene i Eggen. Ofte er Pladsen saa ilde berygtet, at det er forgæves for de vedkommende at gøre sig Anstrengelser i saa Henseende.

Nu er det et Spørgsmaal, om den Fremgangsmaade, man anvender, naar man sender Børnene bort fra Hjemmene og Opdragelsesanstalterne, egentlig er den rette. Jeg tvivler om det. Det er i Regelen Børn fra København, Børn fra Aarhus, Aalborg og andre Købstæder. Der er naturligvis enkelte af dem, der baade ere anlagte og have Villie og Lyst til at beskæftige sig med Landbrug, men jeg tror unægtelig, at de fleste af disse Dreng og Piger vilde have adskilligt bedre af at lære et Haandværk, og at det vilde være formaalstjenligt pædagogisk set at søge, allerede medens de ere paa Opdragelsesanstalterne, at give dem Lyst til og udvikle deres Anlæg til at kunne gaa over i en Haandværkerstilling. For Pigernes Vedkommende vil jeg blot anføre, at paa Børnehjemmet eller Opdragelsesanstalten Hebron, som Fru Bransholm helst vil have, den skal kaldes, lærer ingen af de 40—50 Piger Husholdning. Naar de udgaa fra Hjemmet eller hendes Værgemaal 18—20 Aar gamle, er der ikke en eneste af dem, der kan lave Mad. De kunne slide og slæbe, de ere vante til groft Arbejde, men paatage de sig en Tjeneste, hvor der kræves, jeg vil ikke sige særlige Fordringer, men dog stilles det Krav, at Vedkommende skal kunne lave Mad, kunne de det ikke.

Det skorter paa disse Opdragelsesanstalter og Børnehjem i høj Grad paa almindelig Undervisning. Paa Opdragelsesanstalten Godhavn, hvor der vist i Øjeblikket er omkring 60 Dreng — der er Aaringer, hvor der er 70 Dreng — bliver

der ikke undervist i Historie. De kende ikke noget til Historie, hverken til Fædrelandshistorie eller Verdenshistorie. Af Geografi faa de akkurat saa meget, at de kunne vide, hvilke store Byer der findes her i Danmark, men heller ikke mere. Det er sket, at Børn i Fjortenaarsalderen derfra ere blevne indskrevne i københavnske Kommuneskoler uden at have faaet det mindste Gran af Geografi- og Historieundervisning. De ere altsaa paa dette Omraade daarligere udrustede end de Børn, der gaa i en almindelig Kommuneskole. Det forekommer mig, at det er et Krav, man maa stille til vore Børnehjem og Opdragelsesanstalter, at de i det mindste maa give Børnene et saadant Minimum af Undervisning, at det staa i Forhold til den Undervisning, der bydes i vor almindelige Folkeskole. Men en Grund til, at man ikke gør det, er den, at man ikke har Lærerkrafter. Til adskillige af vore Opdragelsesanstalter og Børnehjem er der ikke knyttet eksaminerede Folk, ikke dygtige Folk. Det er Billighedshensynet, der er det bestemmende. F. Elks. har den store Opdragelsesanstalt Godhavn, der ogsaa paa Finansloven opføres med et betydeligt Tilskud, i Løbet af de sidste 4 Aar haft ikke mindre end 9 forskellige Medhjælpere, og den mest betroede Mand deroppe, en gift Mand, har haft en Løn af 50 Kr. maanedlig paa egen Kost. Det er da indlysende, at med de Lønninger faar man ikke gode Krafter, og det hyppige Skifte af Medhjælpere, der finder Sted paa disse Anstalter, skal ikke bidrage til, at Forholdene blive saaledes, som man kunde ønske det i pædagogisk Henseende.

Formanden: Er det ærede Medlem nær ved Afslutning?

Sabroe: Nej!

Formanden: Jeg skal saa her afbryde Forhandlingerne for i Dag.

Næste Møde holdes i Morgen den 17. Oktober Kl. 1, og Dagsordenen vil da være:

1) *Eneste Behandling af:*

Indstillinger fra Udvalget for Valgbrevs Prøvelse angaaende de den 28. Maj og 17. September d. A. stedfundne Valg til Folketinget i Holbæk Amts 1ste Valgkreds og Ribe Amts 3die Valgkreds.